

Regeringen
Finansdepartementet

Statens ansvarsnämnd lämnar härmed, enligt 12 § förordningen (2007:831), följande

REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN ÅR 2008

1 Ansvarsnämndens uppgifter

Statens ansvarsnämnd har till uppgift att besluta i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, läkarundersökning med tvång eller avskedande när det gäller statligt anställda med högre befattningar. Nämndens behörighetsområde följer av 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning och 15 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning. Verksamheten styrs i första hand av nyssnämnda lagar, förvaltningslagen (1986:223) och nämndens instruktion (SFS 2007:831). Vidare är flertalet av bestämmelserna i myndighetsförordningen (2007:515) tillämpliga.

Ansvarsnämnden tar upp ärenden endast på anmälan av anställningsmyndigheten, Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern. För anställningsmyndigheten finns en anmälningsskyldighet (15 § anställningsförordningen, 1994:373). Skrivelser från t.ex. allmänheten tas däremot inte upp av ansvarsnämnden. Sådana skrivelser lämnas i stället regelmässigt utan åtgärd.

2 Ansvarsnämndens sammansättning och organisation

Ansvarsnämndens sammansättning och organisation regleras i instruktionen. Nämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre övriga ledamöter. De tre sistnämnda ledamöterna ska ha var sin personlig ersättare. Ordföranden och vice ordföranden ska vara jurister och ha erfarenhet som domare. Nämnden har en

sekreterare. Ledamöterna, ersättarna och sekreteraren förordnas av regeringen för en bestämd tid.

Ansvarsnämnden har ingen anställd personal. Svea hovrätt svarar för nämndens kanslifunktion. Nämnden och Svea hovrätt har den 11 september 2008 skriftligen överenskommit om en reglering av upplåtelse av lokaler och fördelning av uppgifter.

Under år 2008 har f.d. hovrättspresidenten Johan Hirschfeldt varit ansvarsnämndens ordförande och regeringsrådet Karin Almgren dess vice ordförande. Övriga ledamöter under året har varit f.d. riksdagsledamoten Lennart Klockare, professorn Madeleine Leijonhufvud och f.d. riksdagsledamoten Anders G. Högmark. Ersättare under året har varit riksdagsledamoten Ann Arleklo för Lennart Klockare, ombudsmannen Anders Lindgren för Madeleine Leijonhufvud och riksdagsledamoten Lars-Ivar Ericson för Anders G Högmark.

Hovrättslagmannen Kristina Boutz har varit ansvarsnämndens sekreterare fram till den 1 februari 2008. Sekreterare har efter detta datum varit hovrättsrådet, tillika vice ordförande på avdelning, Erica Hemtke. För ett av nämndens ärenden har dock Kristina Boutz haft förordnande att kvarstå som sekreterare.

Kanslifunktionen har skötts av chefssekreteraren Solveig Grunéus.

Nämnden har den 22 april 2008 beslutat en arbetsordning och antagit en verksamhetsplan.

3 Sammanträden under år 2008

Nämnden har under år 2008 sammanträtt sex gånger varjämte s.k. per capsulam-beslut har meddelats vid två tillfällen.

4 Inkomna och behandlade ärenden under år 2008

Under år 2008 har 13 anmälningar kommit in. Av dessa har dock 9 gjorts av enskilda och följaktligen, utan någon prövning i sak, lämnats utan åtgärd.

Nämnden har slutligt avgjort 18 anmälningsärenden varav, utöver enskilda anmälningar, 5 ärenden som rört avskedande, åtalsanmälan eller disciplinär åtgärd.

Härutöver har nämnden under året genom 3 delbeslut avgjort frågor om åtalsanmälan och avsked i 2 ärenden som vid årets utgång inte hade avgjorts slutligt (andra frågor kvarstod att pröva). Genom 1 delbeslut har avgjorts en fråga om tvångsvis läkarundersökning. Vid utgången av året kvarstod 2 anmälningssärenden, som inte hade avgjorts slutligt.

Ansvarsnämndens beslut under verksamhetsåret har i behörigen anhängiggjorda (dvs. av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller anställningsmyndigheten) anmälningssärenden innefattat i huvudsak följande.

Åtalsanmälan har gjorts i 2 fall. I ärenden om disciplinansvar har varning meddelats i 2 fall. Ansvarsnämnden har beslutat om avsked i 1 ärende. Härutöver har ansvarsnämndens beslut i 6 fall inneburit att frågor om sådana åtgärder eller om tvångsvis läkarundersökning har skrivits av.

Ärenden av mer administrativ beskaffenhet har inte redovisats ovan. Bland sådana ärenden bör dock nämnas att ansvarsnämnden den 11 september 2008 beslutat om en framställning till regeringen om ändring av förordningen med instruktion för Statens ansvarsnämnd.

Det bör nämnas att särskilt det ärende som slutligt avgjorts genom ett beslut om avskedande har varit arbetskrävande. I detta ärende har under året 4 sammanträden för s.k. varselöverläggningar hållits mellan å ena sidan nämnden genom dess ordförande och sekreterare och å andra sidan företrädare för den anmälda.

Nedan redovisas verksamheten och ärendena i tabellform. Vid läsningen av tabellerna bör dock uppmärksammas att nämnden för år 2008 har valt att i tabellerna redovisa endast behörigen anhängiggjorda (dvs. av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller anställningsmyndigheten) anmälningssärenden, eftersom sakprövning sker endast i sådana ärenden. *För tidigare år har redovisning skett på annat sätt, vilket försvårar jämförelser över tid.*

År	2004	2005	2006	2007	2008
Inkomna ärenden	22	38	26	20	4
Avgjorda ärenden	20	38	28	17	7
Kvarstående ärenden	10	10	5	8	2

Utgången i slutligt avgjorda anmälningsärenden under åren 2004-2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Avsked/avstängning		1			1 ¹
Läkarundersökning	1	1			0 ²
Åtalsanmälan	2	7	1	2	0 ³
Disciplinansvar	5	8	5	1	2
Avskrivna ärenden ⁴	6	10	6	8	4
Yttranden till domstol	2	3	1	2	0

Inkomna anmälningsärenden per år uppdelade efter yrkeskategorier

Anmälda personer	2004	2005	2006	2007	2008
Domare	4	10	3	6	2
Åklagare	3	5			
Polischefer	4	1	1	3	
Professorer	1	8	3		1
Övriga	2	3	1		1

¹ Härutöver har 1 begäran om sådan åtgärd avslagits genom delbeslut

² 1 begäran om sådan undersökning har dock avslagits genom delbeslut

³ I 2 fall har nämnden i delbeslut beslutat om åtalsanmälan

⁴ Härmed avses att ärendet har slutligt avgjorts utan att någon – i förekommande fall ytterligare (utöver enligt tidigare meddelade delbeslut) – åtgärd har vidtagits mot den anmälda

Utgången av avgjorda frågor om avsked/avstängning åren 2004-2008

Avsked/ avstängning	2004		2005		2006		2007		2008	
	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd*
Domare			1	1		3		2		1 ⁵
Åklagare		1								
Polischefer		1								
Professorer				2		1				
Övriga				1					1	
Summa		2	1	4		4		2	1	1

*kan innebära att vederbörande själv valt att sluta sin anställning

Utgången av avgjorda ärenden om disciplinansvar under åren 2004-2008

Disciplin- ansvar	2004		2005		2006		2007		2008	
	Åtgärd	Ingen Åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare		3	2		3	4		4		1
Åklagare	1	2	5	1						
Polischefer	2	1	1				1	1	1	
Professorer	2			3	3					
Övriga				2					1	
Summa	5	6	8	6	6	4	1	5	2	1

För Statens ansvarsnämnd

Johan Hirschfeldt

Erica Hemtke

⁵ Ställningstagande genom delbeslut i ett icke slutligt avgjort ärende